

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I I UNIVERSITAT
B DIRECCIÓ GENERAL
/ INNOVACIÓ
I COMUNITAT EDUCATIVA

**TRACTAMENT DE LA
SALUT ALS CENTRES
EDUCATIUS**

DARRERA
ACTUALITZACIÓ
JUNY 2019

**SERVEI D'ATENCIÓ A
LA DIVERSITAT**

**DIRECCIÓ GENERAL
D'INNOVACIÓ I
COMUNITAT
EDUCATIVA**

Instrucció 15/2019, de juny de 2019, del director general d'Innovació i Comunitat Educativa per al tractament de la salut als centres educatius

FINALITAT

Als centres educatius es troben escolaritzats infants amb problemes de salut; per tant, és possible que sigui necessària la intervenció específica sobre aquests alumnes amb procediments com l'administració de medicaments o altres actuacions.

Alhora, pot ser que es generin dubtes sobre com donar l'atenció als alumnes d'acord amb la normativa vigent, que especifica que la funció sanitària correspon a la Conselleria de Salut i que les tasques de control o vigilància són pròpies del personal dels centres educatius. Això pot implicar donar una atenció específica a l'alumne que ho requereixi, de manera que el seu dret a l'educació es pugui acomplir amb normalitat.

Cal tenir en compte, també, que aquests problemes de salut han d'interferir el mínim possible en l'escolarització normalitzada d'infants i joves, i que és necessari organitzar i coordinar les actuacions necessàries entre salut i educació.

Per assegurar tot el procediment d'atenció dels infants o joves amb algun problema de salut als centres educatius, el Servei d'Atenció a la Diversitat —dependent de la Direcció General d'Innovació i Comunitat Educativa de la Conselleria d'Educació i Universitat— i el Servei de Salut de les Illes Balears —dependent de la Conselleria de Salut— es coordinaran a través del Programa CoorEducaSalut.

Per a això s'ha elaborat el [Protocol de comunicació dels infants/joves amb problemes de salut crònics als centres educatius](#) que, juntament amb el [Protocol de primers auxilis](#) (actualització) i el [Programa Alerta Escolar Balear](#), inclòs dins el programa CoorEducaSalut conformen els documents i programes de referència per als docents i el personal sanitari.

Amb la finalitat de respondre a la necessitat d'atendre els drets educatius i de salut dels menors, s'estableixen les Instruccions següents, que són d'aplicació a tots els centres docents sostinguts amb fons públics.

ÍNDEX

- A. Marc normatiu
- B. Centres educatius promotors de la salut
- C. Actuacions del centre educatiu quan un alumne presenta un problema de salut crònic
- D. Coordinació de casos
- E. Registre de casos al GESTIB
- F. Formació als centres de salut
- G. Actuacions del centre educatiu quan un alumne presenta un problema de salut agut (no crònic)
- H. Administració de medicaments
- I. Farmaciola
- J. Primers auxilis
- K. Absències per malaltia
- L. Malalties transmissibles
- M. Lesions dentals de causa traumàtica
- N. Models

A. MARC NORMATIU**Constitució espanyola de 1978**

L'article 43 de la Constitució reconeix el dret a la protecció de la salut i atribueix als poders públics l'organització i tutela de la salut pública a través de tota classe de mesures preventives i d'assistència.

Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal

D'acord amb l'article 195 del Codi penal, s'estableix com a delictes l'incompliment de l'obligació de totes les persones de socórrer una persona que estigui desemparada i en perill manifest o greu, quan pugui fer-ho sense risc propi ni de tercers. Així mateix, l'article 20 del mateix Codi indica que estan exempts de responsabilitat criminal els que actuen en compliment d'un deure.

Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (BOE núm. 294, de 6 de desembre de 2018), d'acord amb el Reglament (UE) núm. 2016/679 (RGPD)

La Llei orgànica té per objecte:

a) Adaptar l'ordenament jurídic espanyol al Reglament (UE) núm. 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de les seves dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades, i completar-ne les disposicions.

El dret fonamental de les persones físiques a la protecció de dades personals, emparat per l'article 18.4 de la Constitució, s'exerceix d'acord amb el que estableixen el Reglament (UE) núm. 2016/679 i aquesta Llei orgànica.

b) Garantir els drets digitals de la ciutadania de conformitat amb el manament que estableix l'article 18.4 de la Constitució.

Al títol II es recullen els articles d'interès següents: article 5, del deure de confidencialitat; article 6, del tractament basat en el consentiment de l'afectat, i article 7, del Consentiment dels menors d'edat.

Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics

L'article 16 estableix que la Conselleria d'Educació i Cultura, juntament amb la Conselleria de Salut i Consum, ha de facilitar l'atenció educativa als alumnes d'educació bàsica que, per poder assistir al centre escolar, necessitin una atenció personalitzada de caràcter sanitari.

L'article 16 preveu que els alumnes en edat d'escolarització obligatòria amb necessitats específiques de suport educatiu derivades d'una hospitalització que no puguin assistir de manera continuada al seu centre educatiu podran rebre atenció educativa en el context hospitalari en els termes establerts per la Direcció General d'Innovació i Formació del Professorat.

Altres documents i normes relacionades amb aquestes orientacions

- Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat.
- Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears.
- Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat del sistema nacional de salut.
- Llei 51/2003, de 2 de desembre, d'igualtat d'oportunitats, no discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat.
- Llei 17/2006, de 13 de novembre, integral de l'atenció i dels drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears.
- Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears.
- Llei 33/2011, de 4 d'octubre, general de salut pública.
- Decret 39/2006, de 21 d'abril, pel qual s'aproven els estatuts de l'ens públic Servei de Salut de les Illes Balears.
- Decret 9/2015, de 13 de març, de modificació del Decret 35/2011, de 8 d'abril pel que es crea el Centre Coordinador d'Atenció Primària i Desenvolupament Infantil de les Illes Balears (CAPDI).
- Decret 16/2015, de 10 d'abril, d'ordenació sanitària territorial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
- Protocol de primers auxilis i altres problemes de salut als centres educatius. (actualització)
- Protocol de comunicació dels infants/joves amb problemes de salut crònics als centres educatius
- Programa Alerta Escolar Balear

B. CENTRES EDUCATIUS PROMOTORS DE LA SALUT

El programa "Centres educatius promotors de la salut" pretén integrar totes les iniciatives i accions dirigides a millorar la salut i el benestar dels infants, dels joves i de la resta de la comunitat educativa amb l'objectiu que tots adoptin hàbits de vida saludables en un entorn favorable per a la salut. Se'n pot trobar més informació en aquest [enllaç](#).

C. ACTUACIONS DEL CENTRE EDUCATIU QUAN UN ALUMNE PRESENTA UN PROBLEMA DE SALUT CRÒNIC: PROGRAMA COOREDOCASALUT

Actuacions	Responsable
Comunicar al centre educatiu si l'alumne pateix cap problema de salut crònic que pugui requerir una atenció sanitària o l'administració d'algun medicament durant el període escolar. S'ha de comunicar en el moment de la matrícula o en el moment del diagnòstic d'una malaltia nova.	Pare, mare o tutor/a legal
En el moment de la inscripció de l'alumne al centre, o de la comunicació del problema de salut, s'ha de demanar al pare, mare o tutor legal que signi: <ul style="list-style-type: none">• Autorització per fer-ne el trasllat en el cas que es produeixi un accident lleu durant l'horari escolar i no es pugui localitzar la família (annex 5). <i>(Si el trasllat de l'alumne al centre de salut implica el personal docent i la utilització de vehicle propi s'ha de telefonar al 061 i seguir les indicacions del metge regulador, que és el màxim responsable en aquell moment de l'emergència sanitària).</i>• Autorització perquè el personal del centre educatiu pugui administrar la medicació corresponent, si escau (annex 6).	L'equip directiu
Informar l'equip docent sobre les necessitats i actuacions necessàries amb l'alumne. Es pot emprar l'informe mèdic, el Pla d'actuació individual d'Alerta Escolar o emplenar la fitxa individual (annex 3) amb informació sobre el problema de salut de l'alumne. L'original ha de quedar en poder de l'equip directiu i una còpia és per al tutor o tutora (<i>s'ha de garantir que la informació arribi a tot el personal que ha d'atendre aquest alumne</i>). Aquesta informació s'ha d'actualitzar sempre que hi hagi un canvi en les pautes de tractament o d'actuació.	Pare, mare o tutor legal i equip directiu
Quan un alumne presenti símptomes d'una patologia s'ha d'informar- el pare, mare o tutor i actuar de manera coordinada amb la família. En cas d'urgència cal telefonar al 061 i consultar el Protocol de primers auxilis i/o la informació del Programa Alerta Escolar Balear.	El personal docent

Recordau: S'han de tractar i custodiar les dades de caràcter personal aplicant les normes tècniques i organitzatives que en garanteixin la seguretat i la confidencialitat.	L'equip directiu i el servei d'orientació
Nota: es poden consultar actuacions específiques amb alumnes amb malalties cròniques al web del Servei d'Atenció a la Diversitat .	

D. COORDINACIÓ DE CASOS: PROGRAMA COOREducASALUT	
<p>Coordinar amb la família i els professionals sanitaris del centre de salut de referència del centre educatiu l'atenció oportuna o la formació en els casos d'alumnes que necessitin atenció sanitària durant el període escolar.</p> <p><i>(La persona de contacte del centre de salut és l'equip de pediatria, el responsable d'infermeria o el coordinador del centre de salut de referència del centre educatiu.)</i></p>	
Actuacions	Responsable
<p>Informar el pare, mare o tutor legal que ha d'acudir al centre de salut que l'alumne té assignat per tal de signar la clàusula de protecció de dades, imprescindible per dur a terme aquesta coordinació (si no l'ha signada durant l'hospitalització o en el moment del diagnòstic).</p> <p>En el cas que l'equip de pediatria ho consideri, la inclourà a la història clínica de Salut, ho notificarà a l'equip de coordinació entre Salut i Educació i es registrarà al Programa Alerta Escolar Balear, si n'és el cas.</p>	L'equip directiu i el servei d'orientació
<p>El centre educatiu ha de custodiar l'exemplar de la clàusula de protecció de dades que el pare, mare o tutor legal li faci arribar. Si el centre educatiu no ha rebut el document per part de Salut, el pare, mare o tutor legal ha de signar la clàusula de protecció de dades proporcionada pel centre, imprescindible per dur a terme la coordinació amb Salut (vegeu l'annex 2).</p>	L'equip directiu, amb la col·laboració del servei d'orientació
<p>Informar del cas el centre de salut de referència del centre educatiu, que contactarà amb el centre de salut que té assignat l'infant o jove, si ho considera adient.</p> <p>Si es considera adient, es pot emprar el full de sol·licitud d'informació i/o derivació (vegeu l'annex 7).</p>	L'equip directiu amb la col·laboració del servei d'orientació
<p>El pare, mare o tutor legal ha de lliurar al centre educatiu el pla d'actuació personalitzat, amb les pautes que s'han de seguir, que li facilitarà l'hospital o el centre de salut.</p> <p><i>Es pot emprar com a pla d'actuació personalitzat l'informe de salut emplenat pel metge que tracta l'alumne. També es pot utilitzar el model d'informe clínic (annex 4).</i></p>	Pare, mare o tutor legal

En cas que es consideri necessari, el centre educatiu ha de convocar la comissió de seguiment del cas per tal de coordinar les actuacions amb la família i el centre de salut. Els acords han de quedar recollits a les actes de les reunions.	L'equip directiu amb el servei d'orientació
Quan l'alumne participi en una activitat fora del centre educatiu, ja sigui durant l'horari lectiu o extraescolar (sortides, colònies, viatges, etc.), el centre ha de contactar amb el centre de salut de referència i informar de les característiques de la sortida (lloc, horari, etc.) per tal d'organitzar el suport que necessiti conjuntament amb el centre de salut que correspon a la zona on es fa l'activitat.	L'equip directiu, amb la col·laboració del servei d'orientació
Informar el Servei d'Atenció a la Diversitat dels casos que requereixen una atenció especial que impliqui la coordinació entre la Conselleria d'Educació i Universitat i la Conselleria de Salut, mitjançant el programa CoorEducaSalut.	El servei d'orientació
Actualitzar la documentació sempre que hi hagi un canvi a les pautes de tractament o d'actuació.	Pare, mare o tutor legal i equip directiu
Contactar amb el centre de salut de referència del centre educatiu, preferentment el mes de setembre, per crear la comissió de salut del centre educatiu, a fi de coordinar les actuacions necessàries per atendre els alumnes que necessitin atenció sanitària durant el període escolar, ja sigui de suport al centre o d'activitats formatives. <i>*Recordau que és imprescindible tenir signada la clàusula de protecció de dades dels alumnes per fer aquesta coordinació.</i>	L'equip directiu, amb la col·laboració del servei d'orientació

E. REGISTRE DE CASOS AL GESTIB

<i>Actuacions</i>	<i>Responsable</i>
Introduir al GESTIB (a l'apartat "Dades mèdiques") les dades dels alumnes. (Vegeu les instruccions d'introducció de dades al GESTIB.)	L'equip directiu amb el servei d'orientació

F. FORMACIÓ ALS CENTRES EDUCATIUS

Els centres educatius poden sol·licitar directament als centres de salut de referència la formació adient sobre les patologies dels alumnes que tenen escolaritzats, així com altres temes relacionats amb la salut.

És convenient que s'imparteixi aquesta formació cada curs escolar, i també en el moment en què apareix la necessitat formativa, al llarg del curs.

En el cas que es presenti algun problema, el centre educatiu s'ha de posar en contacte amb el Servei d'Atenció a la Diversitat.

G. ACTUACIONS DEL CENTRE EDUCATIU QUAN UN ALUMNE PRESENTA UN PROBLEMA DE SALUT AGUT (NO CRÒNIC)	
Actuacions	Responsable
Comunicar al centre educatiu si l'alumne pateix cap problema de salut que pugui requerir una atenció sanitària o l'administració d'algun medicament durant el període escolar. S'ha de comunicar en qualsevol moment al llarg del curs escolar.	Pare, mare o tutor/a legal
<p>En el moment de la comunicació del problema de salut s'ha demanar al pare, mare o tutor legal que signi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Autorització per fer-ne el trasllat en el cas que es produeixi un accident lleu durant l'horari escolar i no es pugui localitzar la família (annex 5). <p><i>(Si el trasllat de l'alumne al centre de salut implica el personal docent i la utilització de vehicle propi s'ha de telefonar al 061 i seguir les indicacions del metge regulador, que és el màxim responsable en aquell moment de l'emergència sanitària).</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Autorització perquè el personal del centre educatiu pugui administrar la medicació corresponent, si escau (annex 6). 	L'equip directiu
Informar el pare, mare o tutor quan un alumne presenti símptomes d'una patologia i actuar de manera coordinada amb la família. En cas d'urgència, telefonar al 061, consultar el Protocol de primers auxilis i/o la informació del Programa Alerta Escolar Balear.	El personal docent
Recordau: s'han de tractar i custodiar les dades de caràcter personal aplicant les normes tècniques i organitzatives que en garanteixin la seguretat i la confidencialitat.	L'equip directiu i el servei d'orientació
Nota: es poden consultar actuacions específiques amb alumnes amb malalties al web del Servei d'Atenció a la Diversitat .	

H. ADMINISTRACIÓ DE MEDICAMENTS
<p>Sempre que sigui possible, s'ha de parlar amb el pare, mare o tutor de l'alumne per tal que l'horari d'administració de medicaments no coincideixi amb l'horari escolar.</p> <p>Davant un problema de salut de l'alumne que comporti l'administració d'una medicació durant el període escolar, el personal del centre educatiu pot administrar el tractament corresponent, segons el problema de salut que pateixi l'alumne, sempre tenint en compte que només el pot administrar si té l'autorització escrita del pare, mare o tutor legal i seguint les pautes de l'informe mèdic, de la família o les indicacions del 061.</p> <p>El centre educatiu ha de custodiar la medicació que aporti l'alumne.</p>

I. FARMACIOLA	
Actuacions	Responsable
Designar una persona responsable de la farmaciola que en supervisi periòdicament el contingut, reposit el material i en vigili la caducitat.	L'equip directiu
Nota: es pot trobar més informació sobre el contingut mínim i la utilitat de la farmaciola escolar al web del Servei d'Atenció a la Diversitat .	

J. PRIMERS AUXILIS	
Actuacions	Responsable
Garantir el coneixement d'aquestes instruccions per part de tot el personal del centre. Ubicar a prop de cada farmaciola, en un lloc visible, unes instruccions bàsiques de com actuar davant qualsevol situació d'emergència.	L'equip directiu
Davant una situació d'emergència cal: 1. No deixar l'alumne tot sol. 2. Telefonar al 061, on un facultatiu donarà les instruccions sobre com actuar i com administrar la medicació, en cas necessari, fins que arribi el personal sanitari al centre educatiu. 3. Avisar la família.	Personal del centre educatiu
Nota: es pot trobar informació al Protocol de primers auxilis i als protocols d'Alerta Escolar Balear per a l'atenció immediata i eficient de diverses patologies cròniques (al·lèrgia/anafilaxi, crisi epilèptica, diabetis/hipoglucèmies, cardiopaties congènites i crisi asmàtica greu) al web del Servei d'Atenció a la Diversitat . En cas d'accident, seguieu les instruccions de la Direcció General de Planificació i Ordenació	

K. ABSÈNCIES PER MALALTIA	
Actuacions	Responsable
Signar un justificant quan un alumne no pugui assistir a classe o desenvolupar una activitat per algun problema de salut o una malaltia. *Aquest justificant l'ha de signar el pare, mare o tutor legal, no per personal sanitari.	El pare, mare o tutor legal
Sol·licitar el servei d'atenció educativa a domicili (SAED) si l'absència és superior a 30 dies, previ informe mèdic (només a l'educació obligatòria).	L'equip directiu

L. MALALTIES TRANSMISSIBLES	
<p>La vigilància epidemiològica a les Illes Balears la coordina el Servei d'Epidemiologia de la Direcció General de Salut Pública i Participació, amb la col·laboració d'una unitat de vigilància a Menorca i una altra a Eivissa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mallorca. Tel. 971 17 73 62 • Eivissa i Formentera. Tel. 971 30 67 00/64 • Menorca. Tel. 971 36 04 26 	
Actuacions	Responsable
Comunicar les malalties de declaració obligatòria i brots epidèmics que es detectin a les unitats de vigilància.	Professionals sanitaris: metges i pediatres
Quan un alumne pateix una malaltia febril o qualsevol malaltia que pugui ser transmissible s'ha d'informar la família respecte del moment adequat per reincorporar-se al centre educatiu. Es pot consultar el document Criteris de no-assistència dels alumnes durant un període determinat a causa de malalties transmissibles.	Pediatre o metge
Consultar amb la unitat de vigilància que pertorqui (veure l'apartat anterior) en el supòsit que es detecti un brot epidèmic en l'àmbit educatiu o si es tenen dubtes respecte de si s'han d'aplicar mesures de salut pública davant alguna situació o cas concret de malaltia.	L'equip directiu
Fer les investigacions pertinents i facilitar les recomanacions necessàries, després d'una avaluació inicial i només si es considera necessari.	Unitat de vigilància

M. LESIONS DENTALS DE CAUSA TRAUMÀTICA
El PADI (Programa d'Assistència Dental Infantil) de la Conselleria de Salut ofereix atenció per al tractament de les lesions bucodentals traumàtiques que afectin la dentició definitiva. Podeu obtenir més informació en aquest enllaç .

N. MODELS	
Annex 2	Clàusula de protecció de dades
Annex 3	Fitxa de l'alumne/a amb alguna patologia crònica (opcional)
Annex 4	Model d'informe clínic (opcional)
Annex 5	Autorització per traslladar un alumne/a en cas d'accident
Annex 6	Autorització per a l'administració de medicaments
Annex 7	Full de sol·licitud d'informació i/o derivació (opcional)

Darrera actualització, juny de 2019

El director general

Jaume Ribas Seguí